

Մանգուլներ Եփրատի ափին
նեղոս 300 նիւսիսի ի թիւս
ընդամենը, զորմէ իսկ իսկ
պիտի իշխի 2 լիւրա ուղտուղու
կիպի թաղաւար իշխի տա-
խի սէնէտէ 300 նիւսիսի
վերելէնէ, վէ բաթաւա-
րաւոր տա իշխիտէ օլարագ
օն իքի սիւմ մէհիտիյէ տիրո

Նիւսիսիսի 40 ար բար-
եւ սաթըմագաւ տըր :

Մանգուլների Եփրատ

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՍՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱԹԻՐԻ

Իսկանդր Եփրատի ափերը
նեղոս 300 նիւսիսի ի թիւս
ընդամենը, զորմէ իսկ իսկ
պիտի իշխի 2 լիւրա ուղտուղու
կիպի թաղաւար իշխի տա-
խի սէնէտէ 300 նիւսիսի
վերելէնէ, վէ բաթաւա-
րաւոր տա իշխիտէ օլարագ
օն իքի սիւմ մէհիտիյէ տիրո

ՏԱԽԻԼ ԻՑԻ

ԲՕՍԹԱՎ ՎԵ ԶԱՅԱՆ

Ղազէթ աւարն մահէլէրինէ կիթ-
մէմէսինտէն տալաւ, չօգ տէֆա չօգ
թէնէթըրէր զուհուր իթմիշ, վէ չօգ
տէֆա բօսթալաւանէյի ամիրէ նէղարէ-
թի ալիյէսինին, նաղարը տիգգաթը
տալէթ վէ ընճա իտիւիշ, վէ կէրչի
չիտիւրէրտէ, չօգ երբէրտէն մէմու-
նիյէթ խապէրէրին կէլմէկէ պաշա-
մըշ իտէ տէ, մա թէնէսիւֆի աղիւմ
պէհան իտէրիւ ըր, պաղը մահէլէր-
տէն, հալէա էնվայի թէնէթըրէր ի-
շիտիւմէթտէ տիր :

Էկէր պու թէնէթըրէր, եալընը
պիր իքի մահէլէրէն, վէ եալընը պիր
իքի տէֆա վուգուա կէլիւ, վէ եա-
լընը պղմ զաղէթամըղ հաղընտա
օլա իտի, վէ բօսթա մէրթէլէրինտէ
տիգգաթսըղըղ զուհուրա կէլիւինտէ
տայիրտէ, բէթգալի տէլիւրէր պուլուն-
մաա իտի, ինթիմալ տիր ըր, զու-
սուր եալընը պիրիւմ բօսթամըղ
թարաֆընտա տըր տէյրէթ, չարէսի-
նի տիւլիւնմէթիկէ մէհպուր օլուր ի-
տիւ, հալ պու ըր, հէմ չօգ մահէլէր-
տէ վուգուա պուլմագաւ օլուա, հէմ
սայիր զաղէթաւար տախի այնի թէ-
չէթըրի իթմէթտէ օլտուղարընտան,
վէ հէմտէ նաաթը ըր սէյլէտիւ, բօս-
թա մէրթէլէրինտէ, էնվայի տիգ-
գաթսըղըղ վէ խըրսըղըղ վուգու-
նին իսպաթլարը պուլունտուղունտան,
պու տէֆա տախի, նէղարէթի միւշա-
րիւնյանըն, նաղարը տիգգաթընը
տալէթ վէ ընճա իտէրիւ :

Պըրագալըմ, պու էօղիւր մէյտան-
տա օլտուգաւ, թաշալարա աղ զա-
ղէթա կիտէնէկինի, վէ պինաէն ալէյ
իպատուլաւն իսթիֆատէնտէ մահ-
րում գալաւաղընը, վէ պիրիւմ տախի
քիւլիւ զարարընը, վէ պըրագալըմ
զաղէթաւաւ բարա վէրիպտէ նիղարն-
տա վէ եալսուտ հիշ զաղէթա ալմախան-
լարըն աղմէնէ զարարընըն յաատէթ
լուաղըրըրաշա հաղըթիւրէր բէթալէա
պիրիւրէր ըր, հէր երտէ վէ ալէլ
խուսուս թաշալարտա, զաղէթա օ-
ղուաղտան պաշընա միւրատ, սա-
տէնէ հալաւտիս ալարագ էյլէնմէթ վէ
քէսպի վուգուա իթմէթ օլմաեղա, իլ-
լա, ալաղ ու իթմաա քէսպի մալիւ-
մաթ իթմէթ, վէ բարա գաղանմաղ,
վէ թիւննաղըղը իլէրու կէօթիւրմէթ
տախի օլտուղունտան, զաղէթաւա
եալընըն օլան պիր աւտամ, իւշ, պէշ
վէ օն իլին պէթիւրիւրտէն, վէ բօս-
թա կիւնիւնիւ զէննիւրէր իլէ չէթտիւ-
տէն սօնրա, պիր տէ զաղէթաւար
չըգաղտա պօշտա գալըն իսէգալիւն-
տէ նէ՝ գաւտար մահէլէրինթ, հիտ-
տէթ վէ էսէֆ հիսա իտէր, զիրա, իս-
թանպօլտա տէյիւ տիր ըր, իսթէտի-
կի սաաթ պուլուա ալսըն, վէ եալսուտ
կիտիւ պիր գրաթ խանէտէ օղուսուս,
պու հալ, պիր թիւննաղ, պիր սանաթ-
քիտար, վէ պիր էնէլ մէրաղ իլին, էն

պիրեիւք տէրտէրտէն պիրի սաեղաւ
սէղա տըր :

Պիր աւտամըն զաղէթաւար, էկէր եա-
լընը պիր բօսթաւա չըգաղ իսէ,
զիեաւտէսիլէ հիտտէթ վէ քէտէր հիսս
իտէնէկի թապիի օլտուղու թաղ տիր-
տէ, պիր գաշ հաթիթալար վէ պիր
գաշ ալար տախի այնի մահէլէրինթ
վուգուա պուլունտուղունտա, արթըր
մէրթէպէ մահէլէր օլաւաղը, վէ հիտ-
տէթ տուեաւաղը, թարիֆէ հաճաթ
տէյիւ տիր. ալէլխուսուս պէյլէ պիր
նաղիւք վաղընտա, վէ հարա վէ բօ-
լիթիւգա վաղընտա, հէր քէսին,
տէօթի կէօղ իլէ բօսթաւնըն վիւրու-
տինի պէթիւնէնէթըրինտէ, գէրթէնէ
չիւրհէն Եօգ տուր :

Այտա լաաղալէրիւրմի լիւրա բուլ-
վէ երկիրմի լիւրա տախի բօսթաւա
րաւար վիւրէրէթ, կիճէ վէ կիւնտիւղ,
միւշթէրիւրիւրիւր պուլունտան զաթլա-
րը մէմուս իլլէմէթիկէ չալընտըղըմը
հալտէ, արալըր արալըր, չու եա պու
մահէլէրտէն, թէնէթըր մէթուալարը
ալտըղա, իսիւտա ալիւմ, իւղէրիւրիւր-
տէն պիր սօնրա թէր կէլիւ պիրմէթտէ
տիր. զիրա, նէ Ալլա Վէ նէ տէ տէվ-
լէթ թարաֆընտան օլ պապտէ հիշ
պիր սէպէպ պուլունտուղունտա, իլ-
լա եալընը եա ուֆագ մէմուրարըն
տիգգաթսըղըղընտան, վէ եալսուտ
թէտապիրի լաղըմէնին էթիւրիւրիւր-
տէն օլարագ, մէթըրիւր ֆէնալըղըն
զուհուրա կէլմէթտէ օլմաեղը տէր-
խաթըր իթտիկիւրիւր պէրապէր, իւլ
բօպանըն հէր թարաֆընտան, վէ հաթ-
թա թա Ամէրիգանըն պիր ունուստան
պիրէ կէլմէթտէ օլան զաղէթալարաւ,
էյլէ պիր գուսուրուն, բէթ նաւորէն
կէօրիւնմէթտէ օլմաեղը տախի թէ-
ֆէթըրիւր իթմէթտէյիլ :

Օն սէնէտէն զիեաւտէ, բօսթաւա
մէմուրիւրիւրէրտէ պուլունտուղունտա,
վէ հալիլլէ օլ պապտէ չօգ թէննիւ-
պէ կէօրիւր օլան պիր տօսթ ումուղ,
պու ֆէնալըղըն պաշընա սէպէպի
նէ օլմաեղա տիգգաթ իլլէտիկի կի-
պի, չարէսինի տախի տիւլիւնմէթ օլ-
տուղունտան, կէրէթ բօսթալաւանէնէ,
կէրէթ իպատուլաւա, վէ կէրէթ քէն-
տի մէնֆաւաթըմըղա պիր խտմէթ իթ-
միշ օլմագ էմէլիլլէ, պէնաւընա միւ-
սարաւաթ իլէ, եալիւր փաշա հաղ-
րէթիւրի թարաֆընտան տախի, ի-
ճապը ինրաւընա պաղըլարագ, չայ-
եանը գապուլիւրիւր կէօրիւրտիւրիւ
թաղ տիրտէ, մէվըր ինրաւըն վաղընա
հիւմէթ պուլուրունտանը, ընճա իտէ-
րիւ :

Միւմալիլլէյի տօսթ ումուղունտա տիգ-
գաթընա նէղարէն, մէթըրիւր ֆէնա-
լըղըր, պաշընա պիր թէտպիր նօթ-
սանընտան զուհուրա կէլմէթտէ տիր.
չէյլէ ըր, պիր մէրթէթ թապի պու-
լունտան մահէլէրին քէտաֆէսինէ կի-
տէնէթ օլան զաղէթալարըն քէտաֆէ-
սի տախի, հէր մահէլէրին իսմինէ, ալ-
ըն ալըր չանթալարա զօնուլմաեղա,

իլլա պիր չանթաւա զօնուլմաեղա օլ-
տուղունտան, մէրթէթտէ չանթաւա
չըրտըղընտա, կէրէթ խարիւտէն վէ
կէրէթ տախիւրտէն, պաղը միւրթէթիւ-
լէր, պաղը զաղէթալարը, կէրէթ պիւ-
թիւն պիւթիւն ալըր օլմագ, վէ կէ-
րէթ օղուսուղտան սօնրա, իլէրուտէ
կիտէնէթ օլան բօսթա իլէ, երինէ սա-
հիպինէ կէօնտէրմէթ նիւնէթիլլէ ալա-
պիւմէթտէ իսիլլէր. հալ պու ըր, պիր
քէրէթ գուշաղըն սէթիւրա, վէ օղ ու-
եալ էօրսէլէտիւրտէն սօնրա, թէթ
րարէն սահիպինէ կէօնտէրմէթիւրտէ,
էնվայի թէնիւրէթ վէ կիւնիւրէթ պու-
լունտուղունտան, պաղէն կէօնտէրէ-
պիւմէթտէ, վէ պաղէն տախի վաղ
կէլմէթիկէ մէհպուր օլմագաւ իսիլլէր,
վէ իլլէթ պուլունտանտանէլլէ իթմէթտէ
տիր ըր, պաղը միւշթէրիւրիւր զաղէ-
թալարը, պաղէն էթիւր, վէ պաղէն բա-
թէթի տաղընը կիտիւ, վէ պաղէն
տախի ալարաւա կիթմէթտէ իսիլլէ,
վէնաւըն էն զիեաւտէ աղլէ եաղըն օ-
լմագ պու օլմալը տըր :

Մէթըրիւր ֆէնալըղըն էօնիւ ալընա-
պիւմէթ իլլէն, եա հէր մահէլլ իլլէն,
այլըն այլըն պիրէր չանթաւա թէտարիւր
իլլէ, զաղէթալար զօնուլտուղունտան սօն-
րա, կիւնիւրէնէ միւշիւրէնմէթիւրտէ, վէ
աննագ մահէլլ երինտէ ալըմագընա,
վէ եալսուտ, հիշ տէյիլ իսէ, բօսթա
չըգաղընտա, պիրիւրտէ, հէր մա-
հէլլէ, գանդի զաղէթալարտան, նէ
գաւտար բաթէթ պուլունտանըն, է-
մանէթ չըգընարը ուսուլինտէ պիր
մէմուր միւշիւրիւրիւր միւրաւտագ պիր
ճէտվէ իրաւիւնէ, հիւմէթ պուլուր-
մաաթ, քէտաֆի տիր տէյի զանն օլուն-
մագաւ տըր :

(Պուլիարիւրմ տնտա զուհուրա կէլլէն վու-
ղուաթլարտա մէտալի օլան էլիսաթ իս-
թիւրմագ իթմէթ իւղրէ ֆիլիպտէ թէննիւ
օլունտան մէհէթիլ ֆէվըղէտէ թարաֆըն-
տան Պաղը Ալիւն թաղտիւր օլունտան բա-
բօրթօնունտա տուրթի միւրթէրիւրիւր տիր :)

Ֆիլիպտէ նահիւրիւրտէ վէ Բաղար-
ճըր գաղաւթաւա զուհուր Խալէն Պուլ-
կար իսթիւրալը տէրհալ սաաթիւր չա-
հանէ թարաֆընտան թէնիլլէ վէ մէնն
իտիւրիւր տիր, էլլէթա քէտիւր լալիւրա-
րըն վէ գուլվէթիւրիւրիւր էյլէ պիր
սուրէթտէ թէրթիւր վէ թանդիւր իթ-
միշիւր իտի, ըր իսթիւրալ մէթըրիւ-
րուն նէթիւրէրինէ վէ ինթիւրալտէն
պուլունտան զուհուրալընա էմին իտի-
լէր, Համա օլունտէր, պու իսթիւրալ
թա իպթիւրաւաւա մահէլ իտիւրիւր, վէ
ալընալ թահգըր վէ թէֆիլլէ մէթըրիւր
իսթիւրալ հաղընտա թաալվուր իտի-
լիւր, աննագ ինրա իտիւրէմէթ օլան նի-
եալըն մուլիւրէրիւր մէյտան չըգաղընը,
վէ պու միւր ու միւրէթ խախիւրիւրիւր
պիրեիւք պիր իսեան գալտըր իսթ մէ-
մուրիւրիւրիւրտէ պուլունտուղունտա
պալթ օլունտուղունտա :

Սէտտէթ վէ իւրալըն քէտաֆիլլէ
մուհաւաթընա նաեթիւ օլմագաւ պու-
լունտան Պուլկար էհալիւրիւրիւր պէյլէ

պիր մուխաթալը սէրէննագաւ տիր-
չար իլլէյէն, տէվլէթին պաղաւթը-
նըն իւրա գօրղուլաւագ տիւլմէնիւրիւ
քէնտի իսթիւրիւրիւրտէ քէտալիւր թէ-
հիտէթ գալտըրալընտան, գալթի
լուրտ օլարագ, իթտիւրիւրիւր հարա-
քէտալը կիլլէմէնի թէննիւրալէ իթտի-
լէր, վէ պու հարաքէտալը իսէ իլլէ
տէֆա Պուլկարալը գուրպան կիտիւր,
չու հալտէ զաեթիլլէ միւրթէնիւր օլ-
տուրալ, Պինապէրին պու սահիպ ճի-
նաեթիւր տէմէթ, Պուլկարիւրիւրիւր վու-
ղուաթլարըն զաեթիլլէ տէննիւրիւր սու-
րէթտէ կէօնտէրիւրէթ, մէմալիւր էն-
նէպիւրէտէ էթըրալը ամմէնի օլ վա-
ղըթտան ալտալմաղա սայ ու իւրտամ
իթմիւրիւր տիր : իլլէ պու սէպէպտէն
իսթիւրալ մէթըրիւր իպթիւրաւ
զուհուրի իլէ ալալըն ալիւրիւրիւր հա-
ղըրալըն պէրվէննիւր ալիւր պէնան ի-
տէննիւր :

Մէմէթէթիւրտէ վէ Սըրպիւրաւա
թէննիւր օլունտուղունտան իսթիւրալ գօմի-
լէրիւր իսայլը վաղըթտան պէրու Բու-
մէլլ Պուլկարալը պէյնիւրիւր իսթիւրալ
ալիւրիւր սալմագաւ վէ պու նիւնէթիւ
հէր նէլի ֆէտալըրալը ինրա իթ-
մէթտէն կէրի տուրմաւագաւ իտիւրիւր :
Հաթթա պու գօմիլլէրէ քէնտի թա-
սալ վուրալընըն ինրաւընա իպթիւրալ
իտիւրիւրիւր չօգ տէֆա թէննիւրալէ իթ-
միւրիւր տիր : վէ աղտէմէն թունա
վիւրաեթիւրտէ վէ տիկէր մահէլէրտէ
պու պապտէ պիր չօգ թէննիւրալէր
օլունտուղունտան իսէ տէ, մուլաֆիւրալ
քէտալ իտիւրիւրիւր տիր : Աննագ պուլուն-
տան իւլ սէնէ մուղաւտտէմ զաղըթա
իսթիւրիւրիւր իսթալընա, Ուղունտա
նալիւրտա պիր չալսըն Պուլկար չէհր
վէ քէյլէրիւրտէ իսթիւրալ նէլլ իթմէթ
իւղրէ գուրտուղունտա ֆէտաւա հիսսա-
տար օլմագ թէննիւրիւր, երկիրմի պէշ
քիլլէ ալաղ ու կիրիֆթ գըլընմը, վէ
պու աւտէմէթիւր տիւլմըն աւալթիւրտէ
մուհաւաթէմէթիւր պաղըլարագ նէֆի
իտիւրիւրիւր տիր :

Կէլլէն սէնէ Էնթի Զաղարաւա վաղը օլան
վուղ ուալթար, մուալիսարէն իսթիւրալ
ուղունտա սարֆ իտիւրիւր թէննիւրալ
իսթիւրիւր սաեթիւրտէ քէտալ ճէտալթի
իտէնէթ օլան վուղ ուալթար մուլլիւրմէ-
նին մուղաւտտէմէթ օլունտա :

Ունալթարաւ հարէթիլլէ իսթիւրա-
լիւրէն, Սըրպիւրաւա վէ Բուսիւրաւա պիր
չօգ բարաղ վէ մէթիւր Զօնալարըն-
տան թարաֆընտար պուլունտագաւ
իտիւր : Պու իսթիւրալ, իսայլը վաղըթ-
տան պէրու հաղըրալընը օլունտա, իս-
սանիւրիւր վէ մէտէնիւրիւր քէմալի
նէթիւր իլէ ընտա իթտիւրիւր զուլ ու
թաաւտիւրալ ինրաւընա նալիւրա
զուհուրա կէլլէր տիր : Մուալիսարէն
զուհուրա կէլլէն չու իսթիւրալ, իսթիւր-
տէն կէլլէն տիւլմէնիւրիւր թալիւրա-
լընա գաղըրալըն օլան էհալիւր գաւթիւ-
լէր պէյնիւրտէ էթըրալը իսթիւրիւրիւր
նէ տէրէնէթիւրտէ թաաւտիւրալ սէվգ
իլլէր օլունտա չալսըն թէննիւր
պիր իսթիւր տըր :

Այսպէս կիրթնելով օրունմուշ օրան էշ-
գընանք մուհաքէմէ իծմէք իւզըն,
Պապը Այնին էմրիյէ Թիւիպէտէ թէշ-
քիւ օրունան մէհքէմէ թարափընտան
Իճաք, ինքիւլալըն հաղըրլաւընտան ի-
չին գուլանըմըշ օրան թէտապիր, վէ
էհալինին էֆըքարընը ալթ իւսթ իծ-
մէք իւզըն սարֆ իտիւմիշ պուլունան
թէշվիգաթ հաղըրլաւտա ապա շիւպէն
պըրադմամըշ տըր: Պու նոգթա, քեաֆ-
ֆէն ճիհէթիւրիյէ մէվդուր պահա օլ-
մաղըրա շայեան տըր:

Ուզունօֆուն ֆէստաթընը վէ էսկի
Ձաղրա վուգուաթլարընը պէտան իծ-
միշ խոթը: Պէօյլէճէ պիր թարափտան
պիրինճի տէֆա մէղքիւր թաճըր, քեա-
թը կէօրտիւկիւնտէն, վէ տիկըր թա-
րափտան Մէմիէքթէյտէն վէ Սըրպիս-
թանտան կէյէն միւֆտիւրիւն հիյէլի
վառլարընտան վէ բաբապար իւէ մէք-
թէպ հոճալարընը լաէն գաթի չալըշ-
մալարընտան, էֆըքարըն իսեանիյէ գօլոյ
ինանըճը վէ նառան էհալի պէ. ինիտէ
հէր կիւն իւրու կիթմիշ: պաշլա քիշ տըր:
վէ պիր վաղըրթտան պիրու կիզլիճէ
էսլահա վէ մուհիմմաթ խոխալ օլու-
նուպ, տըրհալ իշէ պաշլանաճաք խոթ
իսէ տէ, պու սըրաթա թահրիքաթը
լաղըմէ հօգ խոթ:

Իսեան իշին կիւն թախսիս օլմաթըն-
տան իքի իւշ ալ էվվէլ, գօմիթէլէր
Բուճէլիէն պիր չօգ միւֆտիւրիւն սէվգ
իծմիշլէր խոթ: Եէօյլէ քի Եօրկի Նի-
գօֆք, Բէթըր Վանգօֆ, վէ Եօրկի
Եգօնօմֆ Թիւիպէ նահիւնէսինէ մէ-
մուր թայեին գըլընմըշլար խոթ: Պու
տաթէլէր մէմիէքթէ վառլ օլտուգա-
րընտա, Թիւիպէ նահիւնէսինտէ վաղը
Ավրաթ Ալան, Բէրսէտամ վէ Բէրու-
չինչա գարիւնէլէրին, վէ Բաղարընը
գաղաթընտա քեալին Օթըրգ քէօյ,
Պրաշգօլա վէ Պաթաղ գարիւնէլէրին
իծմիշլալ մէրքէլէրի մաղաթընտա իւ-
թիւնար իծմիշ տիրէր: Պու քէօյլէրի
ճիւմէսի Պաղաթընըն պօնուրտա
վաղը օլուպ, էհալիլէրի տախի Պու-
կար տըր: Պու միւֆտիւրիւն կիթմիշլէ-
րի մահէլէրին էհալիլին ինքիւլալ
հաղըր վէ նաղըր, վէ պու պապտէ
էմիէ մուլթաղըր պուլունալար տըր:

Մէրգուճան ֆէստաթիւշլէր ինքի-
լալը իտարէ իծմէք իւզըն պիր մէր.
քէզի գօմիթէ թէշլըլ իծմիթընտէն
սօնրա, սըրաթալա տիկըր Պուլկար
գարիւնէլէրին կիտիւր, Բէրինճի տէ-
րէճէտէ գօմիթէլէր թէշլըլ իծմիշլէր,
վէ պու գօմիթէլէր, մէրքէզի գօմի-
թէնին միհրին համիլ, վէ հէրքէօն
վաղիֆէսինի միւպի. ին, վէ ինքի-
լալ սըֆաթը մուգաթտէն իսմինի մի-
շիւր պիրէր քօլլալալ թէպիւղ իշէմիշ-
լէր տիր: Մէղքիւր քօլլալալ, պիր
հիւքիւմէթի ճէտիտէ թահիլընտա
Պուլկարիւթաթն ինքիւլալը մաղաթ-
տիյէ, պիր ինքիւլալ չըգաթմաղաթտան ի-
պարէթ պուլունալալ, վէ էշլընա է-
հալի Միւսլիմէնի գաթիլ ու թէլէֆ
իծմէք, վէ չէհիւր վէ քէօյլէրի եա-
մաղ, վէ պու սուրէթլէ Միւսլիմանլա-
րըն էֆըքարընտա գօրգու պըրադ-
տաթտան սօնրա, ալէյհէլինէ սէվգ օ-
լունան ասաթիւրէ շիտաթիլէ մուխալի-
ֆէթ իծմէք վէ ինքիւլալ մէմալարը.
նըն էմրէլինէ թէմաթէն ինքաթիւթա
պուլունալալ իւզըն էմի ու թալիմաթ
տիւղ իշէմիշլէր տիր: Պուլունան պաշ-
ղա եաղընտա Սըրպիստան վէ սոյիւր
մէմիէքթէլէրտէն էսլահա, մուհիմմաթ
վէ մուալին ասաթիւրի կէնտէլիլէճէ-
էլինէ տաթիւր թէէմիւթ տալի կէօն:

Թէրէրէք, քէնտիլէրինէ մուալէնէթէ
կէլմէլիկէ հաղըր պուլունան ասաթիւր
ֆըրգալարըլա պիրէշլէրին, վէ
պու մուալէնէթէլին վիրուտինէ գա-
տար ինքիւլալը հաղըրլաւընտա, մէվգի
իճրաթէ գօլմաղ իշին պիւթիւն ճահտ-
լարըն իճրա իծմէլէրին ինքաթ իծ-
միշ տիրէր:

Իշլէն պու սուրէթլէ ինքիւլալըն
տալլարընը եայմաեա, վէ էհալիլի գա-
տարմաեա մուլթաֆաղ օլունտու: Բա-
բաղար ֆիթնէնէլիկ վաղար վիթէ-
րէք, ինքիւլալ սիւսհարընըն մուգաթ-
ֆէրիւնէթի իշին տուա իծմէքտէ, վէ
թէճէտիւթալ միլիէթ իշին հիւ պիր
ֆէտաթալընտան գաշընմաթալը-
ղը քէօյլէլէրէ նասիհաթ իշլէմէքտէ
խոթիւր: Պուլունանտա գաթի նաղար
իւթիւլալ թարափտալարընտա էմմիւն
իծմիթիւլալ, վէ միւհիլէրէք օլուն խա-
նէլէրինէ վէ հալլանաթ վէ էմալընա
վիրտիւրէրի թէլէֆաթա թաղմիւթ
օլմաղ իւզըն, Բուսիտան ալթուն
սանտըղըր սէվգ իտիլէճէլինի պէ-
տան իշլէմիշլէր իտի: Իշ պու վառլար
իւլէ ինքիւլալ սէրիկըտէլէրի մուհա-
րիւրէրին մըգաթընըն անլաթալըղա,
վէ հէր պիր գարիւնէլին նուֆուս վէ
էպիւնէսինի միւպէ. ին ըսթաթիւթիւր
ճէտիլէրի եաթմաթալըղա մուլթա-
ֆաղ օլունալար տըր: Ինքիւլալը թէ-
տարիւք վէ թանլիմ իշլէմէք իշին հէր
նէվլէ սալ ու ճահտ իտիլարիւթէն սօն-
րա, ինքիւլալը մէվգիւր ալթիւթէ
աշվալ իւզըն գուհուրա կէլմիշ տիր:

Ինքիւլալը թէլէրիւ պիտէլէր թա-
րափընտան նէշը իտիլէն պէտանմա-
լէր վէ վէրիլէն գտարլարտան անլա-
շըրըղը վէճէ իւզըն, ինքիւլալ մայի-
սին պիրինճի կիւնիւ, թախսիս օլու-
նան սաթընտա վէ հէր թարափտան
գուհուրա կէլէճէք իտի: Լաքին իտի-
լէն թէլէթիւ վէ թահգըլտան, ին-
քիւլալը վաղթը մուսլիմանիւնտէն չէնտ
կիւն էվվէլ, եանի ապրիլին 20 սինտէ
գուհուրա կէլմիշ օլտուգու մէյտանա
չըգմըշ տըր:

Հիւքիւմէթը մահէլիլէն թարա-
փընտան իծմիթիւլալ գըլընան թէտ-
պիլէրէ կէլինէն, քէօյ թահգըլա-
թը լաղըմէտէն անլաշըրըղը իւզըն,
մուխաթէմաթըն պաշլաթաթընտան օն
պէշ կիւն գաթաթ էվվէլ, ինքիւլալ
ֆէստաթիւշլէրի, ինքիւլալըն սօն է-
սաթընըն թանլիմ վէ թէլէրիւ իծ-
մէք նիւնէթիւյէ, ֆէստա սէրիկըտէլէ-
րին թիւստէթի թահիլընտա, 300
տէն գիւնտէն աղաթան միրէքքէպ օ-
լարաթ պիր մէճիւն աղտ իշլէմիշլէր,
վէ աղաթի մէվգուճան իշիտէ քա-
լաթաթ, մէքթէպ հոճալարը, էհէլի
քիթապէթ, եալսոթ եաղմաղ օգու-
մաղ պիլէնէլէր տալի պուլունալար
տըր, քի պուլար չէհիւր վէ քէօյլէր-
տէն կէլմիշ օլուպ, օլ վաղըրթտան ի-
թիւլալա հիոսէտաթ օլմաշլար տըր:

Պու մէճիւն Օթըրգ քէօյ ճիւլարըն-
տա վաղը Մաշգա Տիւսիւթաթ աղտ օ-
լունալ, վէրիլէն գաթալարը 36 մա-
տէտէն եալսոթ թէլէրիւթէն իպարէթ
օլմաղ, վէ ինքիւլալ իտիլէճէք քը-
րօլլալալ իշէ տալիլէր թարափընտան ի
տիլէն թէհալէտաթը միւպէյիւն պու-
լունալալ իւզըն, մէճիւնտէ պիր մաղ-
պաթա գալմէ ալընմըշ տըր:

Էշլընա սէրիկըտէլէրին իմգաթը-
նը համիլ օլուն վէ թէլէրէմէսի իշլու-
րաթըրթոնա միւհաթ պուլունան մէղ
քիւր մաղաթաթ, ֆիթնէնէլիկ լիսա-
նը, վէ հէր թարափտան միւհաթաթ
օլունան էֆըքարըն մուլլըրէսիլէն շոյ:

Եանը տիգգաթ տըր: Պու էֆըքաթ,
մուալիսարէն պուլունան վէ թէլէրէմէ
իտիլմէքտէ օլուն տիկըր էվրաղլարտա,
քիթապալարտա, քէսալէլէրտէ վէ պու
եօլտա մաթպու մուհարըրաթտա տա-
լի կէօրլալմիշ տիր:

Պու մէճիւնտէ, մուլթալիի սաթըգ
թէգգօ նամ քիմէսնէ տալի պուլուն-
նուպ, պէօյլէ պիր թէհէլիքէլի հալին
մուխաթալարալարընտան քէնտիլի գու-
թարմաղ նիւնէթիլէ, պիւղըլաթ էլիլէ
զիքը օլունան մաղաթաթա իմգա
գօլմուշ իսէ աէ, մէճիւն ին-
թաթընտա տէրհալ Բաղարընը գօ-
շուպ, վուգուի հալի օրաթա պիւթի-
միշ տիր: Հիւքիւմէթի մահէլիլէն,
քէլֆիլիէթի պու աթէմաթի խապէր
ալընա, տէրաղապ զապթիլէն զա-
պթիւնընտան ֆէմէտ աղալը պիր գաշ
նէֆէր իւլ Օթըրգ քէօյլէն, վէ զա-
պթիւնը մէղքէլէրտէն նէճիւպ աղա-
եղ տալի Ավրաթ Ալանա սէվգ իշլէ-
միշ տիր: Պու իքի զապիլէր մահալը
մէվգիւրէտէ օլուն վուգուաթլարընը
լաեղըլալ թէլէթիւ իծմէք, վէ է-
հալինին հարաքաթ վէ աթվարընը
նէղաթէթ իշլէմէքլիկէ մէմուր թայ-
եին օլունալալ իտիլէր:

Նէճիւպ աղա Ավրաթ Ալանա վառլ
օլտուգուճաթ, ինքիւլալ վէ ասաթիւր
հալի ինքալ իծմէք իւզըն էհալինին
թէտաթիւքաթ վէ թէտաթիւրիւն տէր-
հալ միւհաթաթ իծմիթիւնտէն, Տօշ-
թէսալի թէօօթ իւլ թաթս Նօրկի նամ
շալսալար տէրտէսթ վէ հապս իծմիթ-
միշ, լաքին հէնուգ պուլունալըն իսթին-
թաղլարընա պաշլալմըշ իքէն, պուն-
լարըն քէֆիլէրի նիւնէթէլէրին հիւ-
քիւմէթի մահէլիլէրի թարափըն-
տան տուեղունալ օլտուգուճաթ, վէ
պիւնապէրին ինքիւլալըն մէն վէ թէս-
կին գըմընտա թէտաթիւրի լաղըմէ-
նին իծմիթ իսաղ օլունալալըն անլա-
եաթաղ, վէ պիրտէ իշին կէճիւթիւրի-
մէսի միւլթիւնսիւղ օլտուգուճաթ հիւքիւ
իշլէնէքէք, ինքիւլալ սանաղընը չէ-
քիւպ, սալթիւն աշֆաթլարընը քեալի-
լէն աշաղը ալթիւթալար:

Պուլէհու ալթիւր թէօօթ Գաթաշ-
գօֆ նամ սէրիկըտէլին էթրաֆընտա
թօլլանաթաղ, վէ սիւսալը օլարաղ
հիւքիւմէթի մահէլիլէն նէղալինէ կի-
տիւպ, թէվգըֆ օլունան իքի քիլինին
տէրհալ թալլիլէսինի թալապ իծմիշ
լէր, վէ էշլընալը մէրգուճաթն պա-
ղըրըն նէճիւպ աղաթն աթէմիլի իւ-
ղիլինէ հիւքիւմէթիւրի սըրաթա,
աղաթի միւլթալէյս պու աթի գալա-
պալըք իշիւտէն մէրտանէ եօլ ալա-
րաղ, սէվթի սէլաթիլէ չըղապիլմիշ
տիր:

Սսիլէր տէրհալ միւլթիւրին իւզըրինէ
հիւքիւմէթ իտիւպ, միւլթալիլէյսի պիր գաշ
ղապթիլէր իւլ պիրիւթտէ գաթիլ ու
թէլէլէ իծմիշլէր տիր:

Իշլու շաեանը թէէսիւթ վուգու-
աթլար, ապրիլին եթիլիմինին կիւնիւ
գուհուրա կէլիւպ, եէվմի մէղրիւր
Պուլարթիւթան ինքիւլալըն իպթի
տաթը սանըլմըշ տըր: (Տէլ-Վ)

Սօն քօսթա իւլ կէլին Էվրոգա գա-
ղթալարընտա կէօրիւլէն թէլէլիւթա-
լար տըր:

Մէն-Բէթըրպուրիկ, 12 օգոստոս
Հէր թարափտան պիր թաղըմ թա-
պիւպ վէ զապիլէր Պէլլարտա աղըմ
աղըմ կիթմէքտէ տիրէր: Բըրէնտէ
նալթալինին պէօլիլիւն մահէ հալին
12 սինտէ մէյտանը մուհարէպէնէ միւ-
թէլէնէճիւն հարէթիլ իշլէտէ: Տիւ-

չիշ նամ պաշ բաթա իւլ թէնէրալ Ձաշ
աղըրճա եաթալանմըշ օլուպ, թէնէրա-
լը մէրգուճաթ պիր աեաղընը քէսմէք
իճապ իծմիշ տիր:

Պէլլարտա, 12 օգոստոս
Բըրէնա Միւլան պուրաթա վիրուտ իծ-
տի: Պիր գաշ կիւնտէն Տըրինա օրտու-
սունա աղիմէթ իտէճէք տիր:

Նիկիթիւն իւլ Գըլաթօլա հալէա Սըրպա-
լըլարըն եէտի զապթընտա տըր: Բէնշ-
չէնպիհ կիւնիւ Նալթօրտա վուգու պու-
լան մուհարէպէտէ պիր թապուր Օս-
մանլը աթըրի մուհաթէլէնէ ալընըպ,
սալքի ճիւմէսի տէ թէլէլէ օլտու:

Պու թարափտան Սըրպալարտա ալա
մէվգը զապիլ իծմիշլէր տիր: Պանթա
վէ Լուքօրտա իսթիւքէթալ վէրիլիւթօր:

Սէմիլին, 12 օգոստոս
Եալթօրտա ասաթիւրի շահանէնին եէ-
նի ֆիլթիւնալթը թաաթիւր օլունտու:
Իքի թարափընտա թէլէլէթալթը ճէսիմ-
ճէ տիր: Հէնուգ թաֆիլիլ մալլաթաթ
ալընալաթ, Պանթաթա տիկըր պիր
մուհարէպէտէ մուլթալար օլունալալ:
Պիր չօգ Ավրաթալը վէ Բուս կէօնիւ-
լիւլէրի Սըրպալարտա պիրէշլէր:
Բուս կէօնիւլիւլէրի իշլինտէ պիր չօգ
զապիլմանը սանի պուլունալալ, պուն-
լար Մօսթուա վէ Մէն-Բէթըրպուրի-
տաթ Սըրպալ գաթիլէրի թարափըն-
տան կէօնտէլիլմէքտէ տիր:

Բիւլաեթիլէ կէօրէ, Թըրիւթէթէթէթի
Սըրպալ գաթիլմէսի, Սըրպիւթանըն հար-
պիւնէ միւլթիւրիլէլինէ, 3,000 կէօնիւ-
լիւ եօլլաթալը վաթ իշլէմիշ տիր:

Պէլլարտա, 12 օգոստոս
Պէքըրին օրտուալալ տաղալը զապթ
իծմիշ տիր: Մօրաթաթա թիմօք իսթ-
թը, վէ Գըլաթօլա Նիկիթիւն խաթ-
թը Օսմանլարըն էլլինտէ տէլլալտը:

Յիւլթալին գաթաթ Պուլար, էք-
սէրիւր ինքիւլալ, գաթն վէ չօնուգ
օլտուգու հալտէ, Բիրթի վէ Նիլ թա-
րիգիլլէ Սըրպիւթանա կէլիլէր տիր:

Բէլլաթա թապ ու նէշը օլունան
Էպտ զաղթիւթաթտա օլունալալալալ
կէօրէ, Մէմիէքթէյս պէյի, խաթի-
մանէ քօլթիլգաթան իծմիթապ իծմէ-
սին նասիհաթ վիրէն Ավրաթալ վէ Ալ-
մանեա տէվլէլէրինէ, պէօյլէ պիր
քօլթիլգաթա սիւլիւք իծմէտէն իսէ,
ինքիւլալ իծմէյի միւրաճաթ թաթա-
ճաղըն ճէվապէն պէտան իշլէմիշ տիր:

Բակիւլալ, 12 օգոստոս
Բակիւլալալ մուքիմ Բուս պաշ գօն-
սօրտու միւսիւ ծուէն, եէնի թալի-
մաթա Ձէթիլնէնէ աղիլմէթ իշլէտի:

Սէմիլին, 12 օգոստոս

Ձէրնաթ պու աղա Բարալիւնտէ պու-
լունալալալ տըր: Ձիւլար եաղընա-
լընտա ասաթիւրի շահանէ իւլ Սըրպա
թէրի պէյիլինտէ ուֆաղ մուհարէպէ-
լէր վուգու պուլալալալ տըր: Պիր չօգ
Սըրպալար, Բարալին եօլունալալ ճէնուպ
թարափընտալի կէլիլալալալ սըղըն-
մըշլար տըր: Միւլէյան բաշանըն ֆըր-
գաթընտան օլուպ, Թիմօք նէհրինի կէշ-
միշ օլուն Ձէրքէթիլ իւլ պաշը պօլուգ-
լար մաղլալ օլտուլար, զապիլմանըն
իֆաթէսինէ նէղաթէն, էվմիլիլ չէտի-
տէնէ քալիլէն, Ձէրքէթիլ սուլի հա-
լէթի իճրաթընտան մէնն իծմէք միւլ-
թիւթիւր տիր:

Սըրպալար թէնէրալ սապըք Բիթ-
րաթիլթիւրիլ, Նէստալ մահէլէսինին
աշաղըլ թէլիլթիւթէն սօնրա մուլթա-
ղաթ սուրէլմէն սալը վէրիլտի իսէտէ,
շիմիլ չէհիւր մէղքիւրտէ թահիլթ թէվ-
գըֆտա պուլունալալալ տըր: Նասըլ
քի մալլաթիւր թէնէրալ միւլթալէյս
Մաճաթ թէպաթընտան օլուպ, հիւ-

քիւմէթին ետագ Իթմէսինէ րադմէն , պիր Էճնէպի օրտուտունտա խրտմէթ Իթմիշ , վէ Մաճար թէպատար թահրիր վէ անէրէ գօմանտանլըգ Իթմիշ տիր տէյի ազլ օլունմուշ տուր :

Տէյլի Նիուզըն Պէկըրատ մուխպի-րի թարաֆընտան մէզ քիւր զազէթա-եա չէքիլէն օգոստոս 11 թարիխի թէ-լէկըաֆա կէօրէ , Տէրվիշ փաշա հազ-րէթէրի Գըրիւսթէվաշ Իւզէրինէ հա-րէթէթ իյլէմէքտէ Իմիշ : Մուխպիրի մէրգուտուն պէհանընա կէօրէ , Օսման-լըբարըն իճրա Իթմիշէրի սուլի հարէ-քէթէրէ տպիր պու քէրրէ Պէկըրատ տաքի պաշ գօմաօլալարա թագաթիմ օ-լունան թահրիրաթտան պաշգա թահ-րիրաթ պուլունմամագտա , վէ պաղը կիդլի ալէամէթէրէ պագարագ , պուն-տան իւշ հաֆթաեա գատար մուազ-ղամ տէվէթէրտէն պիրիսի Սըրպլա-ըն լէյհինէ օլարագ նիւմալիշ իճրա իտէճէթ Իմիշ :

ԵՌԻՆԱՆԻՍԹԱՆ

Աթիւնատան Թըրիսթէտէ չըգան Իմրա զազէթատընա պէր վէճհի աթի եաղըմըն տըր :

Պապը Ալի , Եունան հիւքիւմէթի-նին բըրօթէթմանմէսինէ ճէվապէն , Սէլանիք էեալէթինտէ մէհաճիրինի 2է-րաքէսիլէ իգամէ Իթմիրմէք ալա նի-եթթ Իթմիշ օլմաթըըըն , վէ Եունան հիւքիւմէթինին , պու կիպի ետլուն ետնլըշ հալաթիլէրէ ինանմաթնա թէ-աճհիւպ իյլէթիլինի պէհան իյլէմիշ տիր : Հալպու քի շուրաթըն տալի ու-նութմամալընըգ քի Սէլանիք էեալէ-թինտէ պիր չօգ 2էրքէս մէհաճիրի-րի իգամէ Իթմիրմէքէթինի , Թըրապ-ղօմուն րէսսի զազէթատըն նէշ Իթմիշ , վէ կէօրիւնիւր քի հիւքիւմէթի սէնիլէ պու պապտէլաղըմ կէլէն էվալիլի Իթմ իյլէմիշ իսէ տէ , Նունան էեալէթէրին-տէ աղիմ հէեէճանը մուճիպ օլտու-ղուն կէօրէրէք էվալիլի մէշքիւրէյի կէրի ալմիշ տըր :

Եունան հիւքիւմէթի իլէ հիւքիւ-մէթի Սէնիլէ պէյնիտէ ճէրէհան Ի-տէն մինաւէպաթ , կիթտիքճէ Էքի թարաֆտանտա էմիլիէթիսիլէք հալ ու հէյեթիլ քէսպ Իթմէքտէ տիր : Սէ-լանիք էեալէթինտէ պուլունան Միւս-լիւմանլար , Եունանիթման թարաֆըն-տան հիւքուլ վուգու պուլուր տէյի գօրգմագտա տըրլար :

Յարալ վէ Սմիրօտա մուգիմ հիւ-քիւմէթի միւքիլէ վէ ասքէրիլէ , մու-հաֆաղա բըլանը գարալաշտըրմագ-իլգրէ Տիւնաթտա թէճէմիլ Իթմիշէրի Մէշքիւր մէսիլէ , թապիլաթի իլէ Եու-նան հիւքիւմէթինի պաղը կէօնա թէ-տապիրի իճթիւթիլիէ Իթմիլաղընա մէհպուր գըլմագտա տըր : Յուլի 29տա թէճէմիլ իտէն լիւքէլա մէճիլի օ-գոստոս 18տէ միլլէթ մէճիլիսինին իճ-թիմաընա գարար վէրտի :

Ասքէրիլէ թէտապիրի իճթիւթիլիէ Իթմիլաղընա իլին իսթիլգրաղ Իթմէք , վէ այնի մագսէտլէ վէրիլիլէր աթթը-մագ , վէ մէմալիլին թէնսիգաթը աս-քէրիլէսի իլին պիր չօգ գալմանիլ թէլէքէքիւր Իթմէք , վէ պալտուտու 20 եաշընտան 26 եաշընա գատար օլան միլլէթ մուհաֆըղ ասքէրիլէրինի պի-րինճի քընէքըն մուհաթէպէ հալիլի վաղ , վէ պուլարա նիլգամ օրտուտուն-տան զապիլթ թայիլին իյլէմէք իլին , հիւքիւմէթի րուսաթ վիլմէսի միլ-լէթ մէճիլիլին թէլիլի օլունաճագ տըր : Պու սուրէթէ հիւքիւմէթին ա-սաքիլի մէվճուտէսի 30 պին քիշլտէն

Իպարէթ օլաճագ տըր :

Յիլէմէնք հիւքիւմէթի , Պէկըրա-տան Եունանիթման իլին կէօնտէրիլէն պիր թագըմ մուհիմմաթը հարպիլէյի զապիլ Իթմիրմիլ էաէ տէ , Եունան հիւ-քիւմէթի , մէշքիւր մուհիմմաթըն Եու-նանիթման կէօնտէրիլմէսինէ միւսաա-տէ օլունուր տէյի մէմուլ իտիւօր :

— Ժէնէրալ Կարիպալտի ումուրու հարպիլէ նաղըընա իսթիլ Իթմէք տէսթի իլէ պիր նամէ կէօնտէրիպ , Սըրպ վէ Գարաաղ մէճրուհիլին թէտալիսի իլին , Միլանտա թէլէքիւլ իտէն գօ-միլմէնին րիսաթթիլի գապուլ իտէր օլ-տուղունա պիլաթիլ տիր :

— Զէրիտէյի Հապտիսին պէհանը-նա կէօրէ , Գարաաղա հիւքուլ իտէ-ճէք ասաքիլին պաշ գօմանտաթըն տէվէթիլու Տէրվիշ բաշա հազրէթէրի տէրիւհտէ իտիպ , Մահմուտ վէ Մըլի-թար բաշալար հաղարաթը իսէ , Հէր-սէք վէ Շօտարա ֆըրգալարընա գօ-մանտա իթմիլէրի իլէ պէրապէր , տըրլունտան աղըրու Տէրվիշ բաշանըն էմրի թահիլընտա պուլունաճագլար Իմիշ :

— Կէլէն հաֆթա Ալսթրիա վաբօրու իլէ Թըրապընա 22 բարէ Գըրիւթ թօ-րու կէօնտէրիլմիշ տիր :

Մէշքիւր թօլար Թըրապընտան էրգըրումա կէօնտէրիլէճէք Իմիշ :

— Պաթուլման եաղաթըլարընա կէ-օրէ , օրատա իսթիլէքէտմիլ ինչաթնա քէմալի սիւրաթիլ տէվալ օլունմագտա օլուպ , ելէվիլիէ 700-1000 ամէլէ իշլէ-մէքտէ իմիշ :

— Պունտան ագտէմ մէմուրիլիլէթի մախտուսէ իլէ Պուլկարիթմանա կէօն-տէրիլմիշ օլան Ինկիլթէրրա սէֆարէթ-իսանի սըրը քեաթիլի միսթըր Պա-րինկ բաշար կիւնիւ Տէրիսաաթէթէ ալտէթ իյլէմիշ տիր :

— Ինկիլթէրրա սէֆարէթիսանի սաքէրի աթաշէսի Ժէնէրալ Գէմալ , մէյոսնը մուհաթէպէն կիթմէք իւզ-րէ , ճիւման իթմէսի կիւնիւ Տէրիսա-աթէթտէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր :

— Կիրիտ սուլարընտա պուլունան իսլաթմէնիլիսար ֆըրգաթիլին հիւ-մաեոնու իսկէնտէրուէն կիթմէք վէ օ-րատան պիր թագըմ ասքէր ալըպ Գանտիսա նագլ Իթմէք իլին էմր ախա իյլէմիշ տիր :

Պաթուլմանաղլիլ վաբօրու տա-լի Մէրսինտէն իլի թագուր ասքէր ալըպ քէգա Կիրիտէ կէօթիլէքէք տիր :

— Արգատի վաբօրու հիւմաեոնու Տէրիսաաթէթէ ասքէր կէթիլմէք իւ-լին էվէլիլի կիւն Կէմէլիլէ կիթմիշ տիր :

— Շիմտիլի գատար իեանէ գօմի-սիօնունա թէսլիմ օլունան ագէճէնին մըգտարը 14 միլիօն 591,784 զուրուշա պալիլ օլտուղու ճէտվէլի մախտուտուն-տան անլաշըմըն տըր :

— Թունուտուն հէր թարաֆընտա հարալ մէճրուհիլին իլին իեանէ տէֆ-թէրիլէրի քիւշատ օլունմուշ տուր :

Ի Լ Ա Ն

Եագաճըգտա , էն կիւղէլ մէվգըտա սէլաւըգ տա ալթը օտա , վէ պիր քի-լէր , վէ հարէմտէ օն օտա վէ պիր քի-լէր , վէ մէֆրէզ մաթպալի վէ աշճը օտաթը , վէ արապալըգ , վէ սաման-լըգ , վէ ալթը հայլան ալր Կարըր , վէ 800 աղաճտան միւթէճալիլ էն-վայի եէմիշ աղաճարըն , վէ քիւլի-եէթիլ ագէճ արմուտու էշճարըն , վէ

տօլապը պիր գուեու , վէ թուլումպա-լը տիլէր պիր գուեուեու , վէ եէթիլ-միշ պիր մըգտար պաղ իլէ պիր մըգ-տար մէշէլէք օրմանըն հալի պուլու-նան , վէ էթրաֆը տիվար իլէ մահ-տուտ վէ մուհաթ օլարագ , ալթմիշ պին զիրա եէրի միւլթէմիլ օլան քէօք Մուսթաֆա Նայիլի բաշաղատէ սէա-տէթիլու Մէհէմէտ պէյ Էֆէնտի հազ-րէթէրի պիլ իտէճէկիստէն , վէ կէօր-մէք էթթէիլէնէրի , իլինտէ պուլու-նան պէքէի կէգտիրէճէկիստէն , թա-լիպ օլան զէվաթ , Չագմագըլարտա Մուսթաֆա բաշա իսանընտա , 15 նու-մէրօլու օտաեա միւրաճաթ լիլէմէ-լէրի , իլան օլունուր :

ՄՅՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննա , 21 օգոստոս
Գալգասիա վալիսի կըրան տիւք Միշլ վէ գէվճէսի կըրանտ սիւշս Օլիա իլէ օ-ճուգլարը արեն Վիէննաեա վիլուտ իթտի-լէր :

Պու կիճէ Եօլա չըղաճագլար :

ԻԹԱԼԻԱ

Բօմա , 21 օգոստոս

Թէլէմին օլունտուղունա կէօրէ , գարտի-նալ Անթօնէլլի ճան չէքիլմէքտէ իմիշ :

ԵՍՉԱՄԸ ՌԻՄՈՒՄԻԵԷ

Պու սապաճ աղըրտ սաթ 1 13 շըլ 25 վր-

ԱՉԳԱՅԻՆ

Րուսիա զազէթալարընտա մա մէմ-նունիլյէ օլունտուղունա կէօրէ , ան ասըլ Թիֆլիսիլ օլուպ , վէ խայիլ վա-ղըթտան պէրու պուրատա օլան , վէ միլլէթիլմիլ զէվաթը միւթէպէրանըն-տան պուլունան Շագուրօֆ Պալթա-ղար էֆէնտիլյէ , Րուսիա իմքէրաթթօրու հաղըթէթէրի թարաֆընտան , Ս. Սիա-նիսալա նըշանընն իլինճի իլիթպէ-սինտէն պիր զըթասը իթմա պուլուր-մուշ տուր :

Պիլ միւնտսէպէ չունու տալի իշա-րէ ունուլմաեղքի , էֆէնտիլ միւ-մալիլյէին Թիֆլիստէ պուլունան պի-րատէրէրի Շագուրօֆ Սօլոմօն էֆէն-տի , կըրան տիւք Միշլէ հաղըթէթէրի-նին , զիւտաթիլյէ հիւնի նաղարըն-տա պուլունմագտա տըր :

ՏԻՆԱՊԹԷՐԻՍԷՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

1876 յուլիս 22 Տիգրանկերտ . . . Խաբաթիլ ,

Թէ և ներկայ ամսոյ 8 թուոյն առ ճեղ ուղղած նամակիս դեռ պատասխան չա-ռած նորէն դրելս մեր խօսքին հակառակ էր , սակայն այս անգամ ալ մի քանի նորանոր զէպքեր պատահելուն այն կապը խղե-ցինք , յուսալով որ նամակիս պատասխանը հիմալ գրած ըլլաւ : Կր խնդրուի առաջին նամակիս միջոցա եղած չորս հարցման-ցոյ պատասխանել բարեհաճիլ , և այս ան-գամ տուած քանի մի տեղեկութեանցս մէջ մի կէտեր կամ ամուղջ մաս մը (այն որ ձեր գործոյն չիղար կամ Բէ Վիսաակարէ) զեղ-լելը ձեր կամոց կը մնայ :

1. Քանի տարի է ի վեր տեղս հաստատ-ուած Հայրենասէր ընկերութեան վարժա-րանիս համար անցալ տարի Պատրիարքա-րանին վարժապետ մը կուգուի , այն յու-սով որ Ուսումնական խորհուրդը կամ թէ վարժապետական ժողովը վարժապետաց մասին հոգ տարած է և կը տանի ըստ լը-րադրաց հրատարակութեան . բայց ընկե-րութեան յուսոյն հակառակ վարժապե-տութեան անկարող ոչինչ անձ մը կ'ըլլայի-նա տեղս ժամանել մինչ էլէք ամիս իս-լանակ ողաքներու բարոյակալող չրտեղու-և ըստ օրինի դաստառութեամբ դանձը

դաստարակելու , տղայոց բարոյականը աւ-րելէ իրատ մէկ օգուտ մը չընէր , ըստ ա-ռածին յօնքը չիտեղու տեղ աչքն ալ կը հանէ . իւր հնգամսեայ պաշտօնաւարու-թեան միջոցին ընկերութեան գործադիր ժողովն վարժարանի հոգարարութիւնն ու տեսուչը բերանացի շատ մը ազդարարու-թիւն ընէին ի գատ գրաւոր կերպով ալ տուած խրատներուն չ'նազանդելուն իւր պատճառն կը զաղ բեցնեն . նորէն Պօլսոյ գարժապետ գտնել բերելու ժամանակը չի ներկայուի . Խաբաթիլու Սիւստան ընկե-րութեան վարժապետ Սիւստանցը բե-րեղով յունիս 28 վարժարանը բացուեցաւ . յիշեալ վարժապետի վրայ եղած գովեստ-ները յոյս կուտան որ Հայրենասէր ընկե-րութեան յոյսը պիտի սրալիէ , կարողու-թիւն մաղթել հարկէ որ իւր նպատակէն չլեղի . իսկ նախորդ դաստառն ինքը զին-քը յաւ ճանչցնելու համար տեղւոյս խը-ռովեալ ժողովրդեան մէջ կոկիսի պորտիլ երբեմն այս և երբեմն այն կուսակցու-թեան յարելով . սակայն իւր պողէն զին-քը ճանչցուելուն չըյալովիւր , այլ և այլ գա-ղափարներով քանի մը կուսակցի գտնելով տասնի չափ աշակերտ հաղիւ հաւաքե-ր նստեր , անկից ալ հետզհետէ ենող կը գտնուի . ամեն մէկ աշակերտէ տասը դէ-ամաւորս պիտի առնու կըսուի , որ հալիւ 100 դէ . ձեռքը իյնայ . Բիւրերութիւնը 500 դէ , կուտար այն ալ չէր հանէր :

2. Յունիս 26 տեղւոյս երեսփոխանա-կան և քաղաքական ժողովն Գեր . Թիլիպ-պոս վարդապետի առաջնորդ ընտրուիլը Պատրիարքարան ծանուցանելիս պատրի-արք սրբազանին ուրախութիւն ազդելով քաղաքական ժողովոյն յայտնելը տեղւոյս ժողովրդեան մեծ ուրախութիւն ազդեց , յուսալով որ Պօլսոյ հանդէսը թիւ մը ետքը կը վերադարձնեն դեռ Տիգրանակերտ . յի-րաւի որ արժանաւոր առաջնորդ ընտրեց Տիգրանակերտցիքս , կը մնայ պատրիարքա-րանի վաւերացման :

3. Յունիս 10 գիւր ժամ 2 Բարդէպեղոց աղղէն Գիւշիլեան Միքայէլ էֆէնտիլ տան վրայ յարձակում եղաւ մի ատրճանակ փո-ղոցի դրանը դարձուեցաւ . դրացեալ խուռն բաղմութեամբ պաշտպանութեան դիմել-լը յարձակողը երբ կը տեսնեն կ'անհե-տանան :

4. Յունիս 14 գիւր ժամ 7 մարտին դը-րան առջե (բնիկ Տիգրանակերտցի) , իւր ճամբորդութեանն դառնալով Տիգրանա-կերտն մօտեցած ժամանակին աչքը զնա-սեղ ի գատ գլնքն ալ կը մերկացնեն . այս պիտի դէպքեր քաղաքիս շրջակայներէն պա-կաս չեն . իսկ քաղաքիս մէջ յայտնապէս գիւրնէ ի բուն փողոցները կ'ստորին գո-ղեր , վայ անոր որ արթուն չէ և չի հըս-կեր . չեմք գիտեր ինչ թուապետութիւն է-սակցից յառաջ պահնորդներ կը պտտէր փողոցները , հիմալ ամենեւին մտիկ չեն ը-ներ : Պատճառը անձանթ :

5. Յունիս 16 սիւրաթի իւշիւնճիւ ալաեղ որ տեղս կը գտնուէր Սըվաղու տէօրտուն-ճիւ ալալին հետ փոխանակուելու համար ճանապարհէց իւր պաշտօնատեղին :

6. Բաղաքիս շրջակայներուն հետ մէկ տեղ հալիւ վեց հարիւրէ չափ բէտիլի հա-ւաքուեր . անոնք ալ ինչ խեղճ վիճակի մէջ , օրը վաթսուէն փարայ կը տրուի մէկ քանի օրական ալ մնացորդ թողլով հացի ևն . ևն-ծախուց համար , տեղւոյս այս միջոցի օգի ծանրութեան շատը հիւանդացիք են . խեղ-րը քաղց և տօթէն անհանգիստ :

7. Բաղաքիս և շրջակայից իեանէյի գու-մարն 22500 դէլ հասաւ :

8. Տեղւոյս կուսակալը հիւանդութեան պատճառաւ վիլայեթէն քաղաք փոխա-ղուեցաւ , մահմուտականներ մասաւանդ-րէտիլները շատ կը նեղեն քրիստոնէա-յները : Թող ուրախանան տեղւոյս աղղու-թեան թշնամիները :

Քիչ մը ժամանակ յառաջ պատուական թերթիլ միջոցա հրատարակած էր որ Տիգրանակերտէ Մարտին-գարուսի և դա-նազան տեղին մէջ (Սգրայեթ) ըսուած տե-ղը գանձ գտնելու յուսով ոմանք աղըրա-ղիր զրկաճ են մէտրիլի նէգարէթին , հրա-ման ստացած բաւական ժամանակի ի վեր բաւական ստակ վատնելով ոչինչ օգտած են :

ՀՐԱՉԵԱՅ

Դաւաթատա Բէնչչէնովիհ-բաղալընտա
Նօ. 41 Իբսի խանընտա